

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Viktorie Lexová

Název práce:

Komentovaný překlad: *Closely Watched Films, Film and Postmodernism: Woody Allen's Annie Hall*

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	2
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1,5
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1,5
Body celkem	8

Poznámky hodnotitelky a témata k diskusi:

Studentka si vybrala k překladu text, který je náročný zejména složitou syntaxí a místy také, vzhledem k míře abstrakce, klade dosti značné nároky na přesnost interpretace. Myslím, že s oběma těmito stránkami textu se autorka práce vyrovnala poměrně úspěšně – k interpretaci významu bych měla jen minimální připomínky, stylistika je na mnoha místech také zdařilá, ale přece jen v textu místy ještě zůstaly zbytečné stopy původního slovosledu a konstrukcí (např. neoptimální AČV na str. 9, 16, vytýkací konstrukce na str. 12 – viz poznámky v textu). V textu jsem našla jen jednu jednoznačnou sémantickou chybu – viz str. 11 překladu, věta o vtipu převzatém od Groucha Marxe. Místy ale vznikají drobnější sémantické pochybnosti nesprávným užitím čárek – zejména nerozlišováním přívlastku několikanásobného od přívlastku postupně rozvíjejícího. Příklad (str. 11): Film... se může se jevit jako vyčerpávající, intimní zpověď' (*intimate tell-all confession*). Volba adjektiv je v překladu vhodná, ale „intimní zpověď“ je v češtině celkem ustálená kolokace, a pokud se tento dojem naruší vložením čárky za „vyčerpávající“, má čtenář tendenci v tom hledat záměr a i „vyčerpávající“ pak interpretovat spíše jako *exhausting* (zpověď, která vyčerpává toho, kdo jí činí) ale prostě jako zpověď úplnou. Další příklady téhož: *nasnímaném v jediném, dlouhém záběru* (str. 12), *bez zavedeného, českého titulu* (str. 32 – komentář). Zjevně tedy jde o obecnou gramatickou slabinu autorky práce, na niž by si měla dát v budoucnu pozor. Podobně opakovaný (2 případy – „porozumění filmařských postupů a myšlenek“ na str. 30 a „porozumění všech nuancí a narážek“ na str. 33) je výskyt chybné vazby se slovem *porozumění* (zjevná kontaminace genitivní vazbou výrazu *pochopení*)

pochopit koho co – pochopení koho, čeho, ALE porozumět komu čemu – porozumění komu čemu

Třetím trochu rušivým gramatickým jevem, který si zaslouží zmínku, je používání šroubovaných konstrukcí s instrumentálem adjektiv „stal se nějakým“/ „zdá se být nějakým“ (str. 15 – *až se onou kritizující, kastrující matkou z dětství stal posedlým*, či str. 10 – *že se i očividně nereálné události zdají být skutečnými*)

Z lexikálních otázek na mě působilo na první přečtení trochu zvláště spojení „filmy klasického Hollywoodu“, protože bych intuitivně měla tendenci překládat spojení *classical Hollywood films* spíše jako „klasické hollywoodské filmy“. Spojení v podobě použité autorkou práce se několikrát vyskytuje na internetu, ale zajímalo by mě, jestli se spojením „klasický Hollywood“ běžně pracují i filmoví teoretici – patrně ano, ale možná by si způsob překladu tohoto termínu zasloužil výslovnější komentář, stejně jako např. termín *auteurský film*.

Místy se autorka práce dopouští drobných lexikálních nepřesností:

the voice of Annie is softly heard on the soundtrack

na pozadí se tiše ozývá jemný hlas Annie

(*soft* ve spojení se zvuky znamená tichý, tlumený, takže „jemný“ je tu zjevně přebytné)

V druhém případě jde asi o převzetí neoptimálního „oficiálního“ překladu:

You know, it's funny, after all the serious talks and passionate moments, that it ends here... in a health-food restaurant...

je vtipné, že po všech těch vážných hovorech a chvílích vášně...

(lépe asi „je (to) zvláštní“, „je (to) paradoxní“ - tato nuance není až tak nedůležitá, protože Alvyho replika s „vtipné“ působí až trochu cynicky a hůř si pak dokážeme představit, že se mu Annie v reakci na ni najednou vrhne do náruče – v původním *it's funny* je spíše jen „filosofující“ nadhled a odstup)

Komentář je přehledně strukturovaný a v zásadě postihuje hlavní překladatelské problémy. Z prvků, které nebyvají běžnou součástí komentářů, oceňuji například, že autorka práce místy obohacuje zdůvodnění svých řešení i o analogie s češtinou, tj. když vysvětluje, proč se rozhodla určitý výraz explikovat, uvádí také, jaké problémy s porozuměním by měl cizinec u podobně kondenzovaného (například univerbizovaného) českého výrazu, čímž adekvátnost takového řešení pro Čecha nepochybně vystoupí zřetelněji (str. 35). Oceňuji i samostatné kritické uvažování překladatelky v případech, kdy autorka původního textu používá poměrně exkluzivní terminologii (např. Jungovo *image*) a překladatelka se rozhoduje pro vysvětlivku, protože (dle mého názoru správně) usuzuje, že přinejmenším někteří čtenáři ze zamýšleného okruhu příjemců (a to už příjemců originálu) by měli s nedovysvětlěným termínem problém – tím spíš, že např. zmínované *image* se ve vědeckém diskursu vyskytuje i s jiným významem („*image*“ jako dospělý jedinec u hmyzu).

Za relativně významné opomenutí v komentáři považuji fakt, že z něj nikde nevyplývá, proč studentka nepřeložila i začátek kapitoly – jestliže autorčiným záměrem bylo ilustrovat na konkrétním materiálu určité obecné trendy v historii filmu (a potažmo historii umění a myšlení vůbec, protože postmoderna se samozřejmě na oblast filmu neomezuje), nedává smysl vynechat právě obecný „filosofující“ úvod, k němuž má být Allenův film ilustračním materiálem. Skutečný důvod byl asi rozsahový, ale myslím, že přidáním cca dvou normostránek by se text až tak významně neprodloužil a byla by zachována integrita kapitoly (vynechání by se snad dalo zdůvodnit volbou konkrétního média k uveřejnění, pokud by autorka práce vycházela z předpokladu, že by byl text publikován samostatně, ale o tom, kde by mohl text v češtině vyjít, se nikde výslovně nezmiňuje – zřejmě tedy pracuje s předpokladem, že by byl publikován v rámci celé knihy).

Přes dílčí stylistické a technické nedostatky se domnívám, že se velkou část textu podařilo přeložit zdařile a pro bakalářskou práci **navrhují hodnocení velmi dobře.**

-
- ¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě
- ² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě